Şehrin içinden

Paraşüt avcıları

Onlar diyorlardı ki «Düşman bu toprağa ancak canını vermek için gelebilir!»

Yazan: **Salâhaddin Güngör**

Sarıyerde pasif müdafaa tecrübesi yapıldığı gündü. Hakem heyeti şöyle bir sahne ile karşılaştı: Patikanın kenarında on kadar silâhlı adam, Tüfeklerinin namlularını havaya dikmiş, gözler nişangâhta, eller tetikte, görünmez bir hedefe, tek kurşun atmadan ateş açıyorlar. Belli ki buraya mevhum düşman paraşütçülerini avlamağa gelmişlerdi.

— Kim bunlar?, diye sordum.

İzahat verdiler:

— Çoğu Bahçeköyün delikanlıları... Sabahın alaca karanlığındanberi, tüfek omuzda, dere tepe dolaşıyorlar. Köyden bir kaç kişiyi çağırmıştık. Onlar ise hep birden ayaklandılar. «İlle, bizi de alın...» diyorlardı.. Geri çevirmekte adeta güçlük çektik!.

Derken bu sırada, sağımızdaki dik yamacın ilerisinde bir takım ayak sesleri peyda oldu ve akabinde telâşlı koşuşmalar:

— Tutun.. Yakalayın... Şu yana kaçtı.. Bu yana gitti!..

Başımı çevirdim: Fundalıklar arasında iki babayiğit, sekiz kadar poraşütçüyü sürükleye sürükleye yokuştan aşağı indiriyorlar. Paraşütçü rolünü oynayan zavallılar da, bet beniz kalmamış...

Yalancıktan bile olsa, esaret altına girmek, kimin hoşuna gider! Baksanıza, hepsi de süt dökmüş kediye dönmüşler. Ormandan indirilenler, ellerini kaldırıp teslim işareti veriyorlar. Fakat ne acemice teslim işareti!.. Halbuki bir de, onları teslim alanları görün... Keyiflerinden ağızları kulaklarına gidiyor!. Bu manzara karşısında kendi kendime:

«— Tecrübeli avcılarımıza yeni bir avcılık daha çıktı, diye düşündüm: Paraşütçü avı.., Öteki avlardan biraz daha tehlikeli ama, tehlikesi nispetinde zevki ve gururu var. Bu güne kadar, elde kırma çifte, geyik ardında seyirtmeğe; göllerde ördek peşinde, ormanda yaban domuzu izinde dağ taş koşmağa alışanlar için ne heyecanlı meşgale değil mi? Belki bir gün, vatan; bir kısım vatandaşları bu yeni millî hizmetin emrinde açlıştırmağa mecbur olacak. Bilhassa köylülerimizin şimdiden her ihtimale karşı hazırlıklı bulunmaları lâzım...»

Paraşütçüleri imha tecrübesi yapılırken bir noktaya dikkat ettim: Hiç kimse, bu işi angarya telâkki etmiyor ve hepsi de - yakın ve gerçek bir tehlike karşısında imişler gibi - canla başla çalışıyorlar.

Büyükdere yolundan arka arkaya iki kamyon dolusu insan daha geldi. Bunlar, paraşütçülerle mücadele edenlerin vazifelerini kolaylaştırmak için tertib edilen yardımcı kuvvetlermiş... Fakat o zamana kadar paraşütçüler tamamile zararsız hale getirildikleri için yeni gelenlere yapacak iş kalmamıştı. Canları sıkıldı: «Keşki ayağımızı çabuk tutsaymışız...» diye aralarında söyleşiyorlardı...

Köylülerin hemen hepsi de paraşütçülüğün bu harbde gördüğü hizmetlerin nelerden ibaret olduğunu aşağı yukarı biliyorlar.

Hiç birinde, gafil avlanacak Hacıgözü yok. On yedi yaşından fazla göstermeyen bir köy çocuğuna sordum:

— Şimdi buraya sahici bir düşman paraşütçüsü inmiş olsa ne yapardın?..

Zeki bir köylü tebessümü dudaklarının iki ucunda buruştu:

— İşi bilir orasını...

— Ne demek o?...

— Merhametli bir tarafıma gelirse, yere inmesini beklerim, kıskıvrak yakalayıp esir ederim.

Ya merhametli tarafına gelmezse?..

— O zaman hiç dokunmam...

— Nasıl olur canım?..

«— Olmıyacak ne var ki.. Kendi haline bırakırım, açlıktan geberir gider.

Sözlerini, esrarlı bir baş sallayışı ile teyid etti: ,

— Bizim buranın dağlarında adam değil, kurd bile barınamaz!..

Ayaküstü tanıştığım köylücüklerde nefse itimadın, en yüksek tezahürlerine şahid oldum. Bunlardan bir kısmı, ellerinde sopalarla gelmişlerdi:

— Sizin silâhınız yok mu?.. dedim. Güldüler:

— Bu sopa, onlara çok bile!..

Hepsi de Türk toprağını, ayak basılamaz mukaddes bir yer olarak tanıyor, «Bizim buraları tekin değildir» diyor - lardı. Düşman, - onun kim olduğunu araştırmağa bile lüzum görmüyorlardı - bu toprağa ancak canını vermek için gelebilirdi!

İstanbulun gelişigüzel bir dağ köyünden karşıma çıkan bir kaç köylü ile aramızda geçen kısa muhavere, Türkiyede bir beşinci kolun niçin işleyemediğinin bence en güzel izahı oldu.

Kızılay Cemiyetinin Yunan Kızılhaçına bir hediyesi

Selânikte hediyeler teslim olunurken

Türk Kızılay cemiyeti, dost Yunan Kızılhaçına yaralı nakline mahsus (3) aded otomobil hediye etmiştir. Bu münasebetle 26 şubat 941 çarşamba günü Selânik Kızılhaç cemiyeti bir merasim tertib etmiştir. Cemiyet merkezinde yapılan bu merasimde, Selânik konsolosu - muz Bay İdris Çura, Makedonya Umumî Valisi ekselâns Kirimis, üçüncü askerî mıntaka kumandanı General Ravengas ve kumandanlığın yüksek rütbeli zabitleri, Türk - Yunan cemiyeti reisi ve idare heyeti azaları hazır bulunmuşlardır. Kızılhaç cemiyeti reisi Bay Zanas bu münasebetle irad ettiği bir nutukta dost Türk milletinin Kızılayı tarafından hediye edilen otomobiller için hararetle teşekkür etmiş ve demiştir ki:

«— Hürriyet ve istiklâlimize kasdetmiş olan düşmana karşı koyan Yunan milletinin bugünkü cidalinde varkuvvetile çarpışmakta olan Yunan Kızılhaçına kardeşçe yardımda bulunan Türk Kızılayının bu hediyesinden mütevellid sürur ve saadetimiz payansızdır. Memleketinizin bu hareketini fevkalâde bir şeref addettiğimizi ve bu otomobilleri kahramanca çarpışan askerlerimiz ve hava taarruzlarından dolayı yaralanan vatandaşlarımızı nakletmek fırsatile memleketimizin Kızılhaçile şanlı Türk milletinin Kızılayı arasında asla sarsılmak bilmiyen rabıtaları ve bu iki kardeş milletin duyduğu müşterek hissiyatı her vesile ile tebarüz ettirmek için kullanacağız.

Hürriyet ve istiklâlleri için çarpışmakta olan Yunanlıların zafere olan itimadları kavidir. Zira bu imanımız, kahraman yavrularımızın cesaretine ve bu güne kadar müteaddid jestlerile maneviyatımızı yük selten vazifelerimizi kendi zaferleri addeden cesur dost ve müttefikimiz Türklerin yardımlarına dayanmaktadır.»

Selânik Konsolosumuz Bay İdris Çura tarafından bu nutka aşağıdaki cevab verilmiştir:

«— Kardeş ve müttefik Yunan milletinin bugünkü cidalinde Selânik Kızılhaç cemiyetine memleketimin Kızılay cemiyeti tarafından vaki bu yardımdan mütevellid sevinci ifade etmekle son derece müteessirim. İki memleket arasındaki rabıtaların gittikçe sıklaştığı bu anda kalblerimizin aynı gaye uğrunda çarptığını ilâve etmeği zaid addederim. Zira Yunan zaferini kendi zaferimiz gibi karşıladığımızı kardeş Yunan milleti de biliyor.

Hediye edilen bu üç otomobilin kahramanca çarpışan şanlı Yunan askerlerinin yaralılarını nakil fırsatile iki memleket arasında asla sarsılmak bilmiyen dostluk, ittifak ve kardeşlik bağlarının ayrıca tezahürüne vesile olacağını kaydetmek isterim.»

Çok alkışlanan bu nutuktan sonra Makedonya umumi valisi ekselâns Kirimis de söz alarak, Yunan milletinin zafere olan itimadını bir kere daha tebarüz ettirmiştir.

Otomobiller Kızılhaç işaretile gönderildiği halde Selânik Kızılhaç cemiyeti tarafından ayrıca Kızılayımız da ilâve edilmiştir.

Valinin tavsiyeleri

Kısa mesafeler için tramvaya binmemek iktısadî bakımdan faydalıdır

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, tramvaylarda tek bilet usulünden alınan neticeler hakkında dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

«— Vaziyeti bugün tetkik ettirdim, rakamları gördüm. Tramvaylarda tek bilet tarifesinin tatbiki üzerine her günkü yolcu adedi azalmış değildir. Belki evvelce kısa mesafeler için tramvay arabalarına binmekte olanların sayısı azalmış olabilir. Buna, biz de taraftarız. Bizim için kazanç meselesi mevzuubahs değildir. Maksadımız, uzak mesafelere gitmek istiyen vatandaşları mümkün mertebe rahat ve az zaman zarfında işlerine naklettirmektir. Hasta ve rahatsız bulunanlar istisna edilecek olursa, yakın mesafeleri yürümek iktısad ve spor bakımından faydalı olduğu gibi araba adedi az olduğu bir zamanda mutlaka tramvaya binmek ihtiyacında olanlara da hizmet edilmiş olur.

Gümrüğe transit olarak gelmiş bulunan bandajlarla garajlarımızda bulunan 19 - 20 arabayı sefere çıkarabileceğiz. Bu bandajlar transit olarak gelmiş bulunmakla beraber gümrüklerde transit kaydedilmediğinden hükümet bunları parasını ödeyerek alabilir. Bu bandajlar, Antalya ambarında bulunmaktadır. Mezkûr müessese sahiblerî vaziyeti, bandajları gönderen Fransadaki fabrikaya bildirerek bir miktar bandaj daha gönderilmesi imkânı olup olmadığını soracaktır. Bunların bedellerini Fransanın daha ziyade ihtiyacı olan gıda maddeleri göndermek suretile ödemeği düşünüyoruz.»

MÜTEFERRİK

Asker ailelerine yapılan yardımlar

Muhtac asker ailelerine yardım tahsilâtı devam etmektedir. Asker ailelerine mart tevziatı olarak 70 bin lira verilmiştir. 5000 muhtac asker ailesi bundan istifade etmektedir. Bunların 2,300 ü Fatih kazası dahilindedir.

Şehir Meclisi bugün mesaisini bitiriyor

Şehir Meclisi dün ikinci reis vekili Faruk Derelinin başkanlığında toplanmıştır. Üsküdar meydanı imar planı ekseriyetle kabul edilmiştir.

Elektrik, Tramvay, Tünel umum müdürlüğü ücretli memurlarına peşin maaş verilmesinde bir mahzur görülmediğine dair Kavanin Encümeninden mazbatası kabul edilmiştir.

Sular idaresile Elektrik ve Tramvay idaresinin teşkilât ve vezaifine aid talimatnamelerin meclisin tatili esnasında Kavanin Encümenince tetkik edilerek Şehir Meclisinin nisan devresine yetiştirilmesi hakkındaki teklifle Fenerbahçe yarım adasındaki yolların umumi tenviratı hakkında Bütçe Encümeninin mazbatası kabul edilmiştir.

Meclis, bugün son bir toplantı yapacak ve Valinin bir nutkile toplantısına nihayet vererek nisan ayında tekrar toplanacaktır.

19 mayısa hazırlık

Beden terbiyesi öğretmenleri dün İstanbul Maarif müdürlüğünde bir toplantı yaparak 19 mayıs jimnastik şenlikleri programını hazırlamakla meşgul olmuşlardır.

Bu sene orta okul talebeleri Beşiktaş ve lise talebeleri de Fenerbahçe stadında jimnastik bayramına iştirak edeceklerdir.

Bir ihtida

Haber aldığımıza göre, Şirketi Hayriye İşletme müdürü İsak Behar, ailece müslüman dinini kabul etmeğe karar vermiş ve kanuni muamelenin ikmali için alâkadar makamlara müracaatte bulunmuştur.

Şehir ve Memleket Haberleri

Hilesiz ekmek

Belediye, yeni ekmeğin daha iyi çıkması için çalışıyor

Dün Belediyede reis muavini Lûtfi Aksoyun başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Toprak Ofisi İstanbulun yalnız ekmeklik ununu verecektir. Şehrin francala unu doğrudan doğruya Eskişehir Karaköyünden gelecektir.

Dünkü toplantı hakkında Lûtfi Aksoy bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

«— İstanbulun bugünkü ekmeğinden memnunuz. Getirttiğimiz nümunelerden şehrimizde imal edilen yeni tip ekmeğin diğer yerlerden daha iyi olduğunu gördük. Fakat ekmeğin bundan da daha iyi çıkması ve hilelerin önüne geçilmesi için çalışıyoruz. Un, doğrudan doğruya Toprak Ofisi tarafından verildiği için kontrol daha ziyade fırınlar üzerinde teksif ediliyor. Zabıtal belediye memurlarını, nahiye müdürleri, nahiye müdürlerini kaymakamlar kontrol ederek ekmeğin iyi çıkmasile meşgul olacakları gibi ayrıca teftiş heyetinden dört müfettiş de bu işi umumi bir surette takibe memur edilmiştir. Yani fırınlar üzerinde her teftisi başka bir murakabeye tâbi tutmak suretile ekmeklerin hilesiz imaline çalışıyoruz.»

ŞEHİR İŞLERİ

Cezalandırılan esnaf

Emniyet müdürlüğü altıncı şube memurları, dünkü kontrol esnasında muhtelif beledi suçlardan 14 esnaf ve 11 şoförü cezalandırmışlardır Taksilerin çift rakam gününde 2073 numaralı otomobille çalışan Fahri adında bir şoför de, millî korunma kanununa muhalefet suçundan Müdeiumumiliğe verilmiştir.

Yol parası

Şubatta başlıyan yol mükellefiyeti tahakkukatı nisan sonuna kadar tamamlanacaktır. Bu tahakkukatı şimdiye kadar yalnız mahalle mümessilleri yapmakta idiler. Badema Belediye tahsil memurları da buna yardım edeceklerdir. Tahakkukat yekûnu 850.0000 lira ise de bunun ancak 750,000 lirası tahsil edilebilmektedir.

Bir tahsildar kayıb

Beykoz Belediye tahsildarı Necati, makbuzları bakkal dükkânına bırakarak ortadan kaybolmuştur. Zimmetinde 300 lira olduğundan kaydı terkin edilmiş ve taharrisi için alâkadarlara emir verilmiştir.

Zabıta vak'aları

Liman tahmil ve tahliye amelesinden Mehmed Ali, şamandıraya bağlı Yalova vapurunun ambar kapaklarını kaparken ambar ağzındaki demirin başına düşmesi neticesi yaralanmış, Beyoğlu hastanesine sevk edilmiştir.

★ Beyoğlunda Bostanbaşında otomatik telefon santralı hat memuru Mehmed Evgen, santraldaki boş sandıkları yerleştirirken bunlardan bir kaçının kayması neticesinde yaralanmış, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Şişlide Sungur sokak 168 numarada oturan Selâminin 14 yaşlarındaki oğlu Necdet, kira almağa gelen ev sahibi Fethinin dayanmakta olduğu bastonu birdenbire çekmiş, boş bulunan Fethi düşerek başından yaralanmıştır. Hâdiseyi müteakib Fethi, hastanede tedavi altına alınmış, yaramaz çocuk yakalanmıştır.

★ Beyoğlunda Kumbaracı yokuşunda oturan Hanifenin 5 yaşlarındaki oğlu Nihad, kanape üzerinde oynarken kazaen mangala düşmüş, yüzünün muhtelif yerleri yanmış, tedavi altına alınmıştır.

İthalât ve İhracat Ofisinde hazırlıklar

Teşkilât, aybaşından itibaren faaliyete başlıyacak

Şehrimizde kurulacak olan yeni ithalât ve ihracat ofisi için yeni Valide Hanının son katı tutulmaktadır. Ofis, aybaşına kadar teşkilâtını ikmal ederek burada faaliyete geçecektir.

İstanbula gelmiş bulunan Ticaret Ofisi umum müdürü Ahmed Cemil, Ofisin teşkilâtile meşgul olmaktadır.

İaşe teşkilâtına merbut yeni petrol ofisi teşkilâtını tamamen ikmal etmiş ve memleket dahiline mayi mahruk sevkiyatı işi sekteye uğratılmadan devam etmeğe başlamıştır. Eski Bükreş Ticaret ataşemiz Nejad Petrol Ofis umum müdür muavinliğine tayin olunmuştur.

Üç sene müddetle ve muvakkaten Vekiller Heyeti kararile Ankaraya nakledilmiş olan İstanbul borsasının Ankarada borsanın kalması esasile İstanbulda da bir borsanın kurulması muvafık görülmüştür. Bu hususta Maliye Vekâleti, Vekiller Heyetine teklifte bulunmuştur. Bu ayın 31 inci günü İstanbul borsasının Ankaraya naklindenberi tam üç senelik müddet geçmiş olacaktır. Bu itibarla yeni kararname bugünlerde çıkmış olacaktır.

Borsa için yapılan tetkikler neticesinde, Dördüncü Vakıf hanın zemin katında evvelce Uyuşturucu Maddeler İnhisarının işgal ettiği yer münasib görülmüştür.

ADLİYEDE

Gizli bakılan fuhşa teşvik davası

Madam Atina ile Katina, Vasiliki, Ameliya ve Efterpi isimlerindeki kadınlar, Beyoğlunda gizli randevu evi işletmek ve kızları fuhşa teşvik etmek iddiasile, geçende tevkif edilmişlerdi. Mevkufen yapılan tahkikat sonunda, birinci sorgu, beşinin de muhakemesine karar verip dava dosyasını İstanbul altıncı asliye ceza mahkemesine yollamıştı. Dün sabah muhakemeye başlanmıştır. Davaya gizli celsede bakılmaktadır.

Bu da kendine memur süsü vermiş

Galatada Necatibey caddesinde telci Fotiyi, kendisine Fiat Murakabe komisyonu kontrol memuru süsü veren Mustafa isminde birinin korkuttuğunu, güya hakkında ihtikârdan zabıt tutacakmış gibi davranarak, bundan vazgeçmek için 100 lira istediğini ve yakalanarak tevkif edildiğini dün yazmıştık. Mustafanın sorgusunu yapan ve tevkifine karar veren Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine Serefeddin Hızal isminde birisi de, buna benzer şekilde hareketle Küçükpazarda nalbur Ali Benerden 100 lira istediği kaydile gönderilmiş, sorgusu yapılarak tevkif edilmiştir.

Tahkikata göre, Serefeddin Hızal, sahte yazılı bir varakayı taharri müzekkeresi imiş gibi göstermiş, nalbur Ali Benere «senin Zindankapıdaki evinde çivi stoku varmış, evi arayacağım» demiş ve sonunda 100 lira istemiştir. Nalbur, bunun kendisini dolandırmağa kalkıştığını anlamış, alâkadarlara müracaati üzerine cürmü meşhud yapılmış ve dükkâna parayı almağa gelen Serefeddin Hızal, yakalanmıştır.

Ham deri

Son günlerde Basra yolile yeniden 100,000 kilo ham deri gelmiştir. Bu ham derilerin gelmesi üzerine son zamanlarda bir hayli yükselmiş olan ham deri fiatları biraz düşmüştür.

İhtikâr davaları

Ceza mahkemesinde dün müteaddid davalar karara bağlandı

Maçkada bakkal Ziya, 90 kuruşa satılması lâzım gelen kaşer peynirini 100 kuruştan satarak millî korunma kanununa muhalif hareketten muhakeme edilmektedir. İstanbul ikinci asliye ceza mahkemesinde, bakkalın tezgâhtarı Yani ile çırağı Mustafa, müdafaa şahidi olarak dinlenilmiştir. Bunların ifadeleri zabıt varakasına ve âmme şahidlerinin ifadelerine tamamile aykırı görüldüğünden, mahkeme her ikisi hakkında yalan yere şahidlik etmekten, bakkal Ziya hakkanda da yalancı şahid tedarik etmekten takibat icrasına karar vermiştir. Ayni zamanda, tezgâhtar Yani hakkında derhal tevkif müzekkeresi kesmiştir.

***

Balıkpazarında Taşçılarda 45 numarada yağcı ve peynirci Yorgi Kondopulos aleyhinde, kaşer peynirini fazla fiatla satmaktan takibat başladığını dün yazmıştık. Yorgi Kondopulos, ikinci cezaya gönderilmiş, muhakemesi başlamış, tevkif olunmuştur. Muhakemenin devamı, başka güne bırakılmıştır.

***

Sultanhamamında «Türkseyer» şirketi mensublarından Yervant Kamparosyan ve Nuba Kaynak, mağazada mevcud İngiliz kadifesini satışa arzetmiyerek millî korunma kanununa muhalif hareketten mahkemeye verilmişlerdi. Mahkeme, 50 şer lira ağır para cezası ödemelerini, birer hafta hapislerini, mağazanın da 15 gün kapatılmasını karar altına almıştır. Kendileri hapis müddetini mevkufen bitirmişlerdir. Bu davada şahidlik ederken doğruyu söylememekten dava edilen şerikleri Kirkor da, sonradan hakikate rücu ettiğinden, beraet kazanmıştır.

***

Tahtakalede Tahmiş sokağında 58 numarada kâğıdcı Kalef Albukrek, bir müddet evvel ışıkları karartma için satışa çıkarılan ebrulü kâğıdları 6 buçuk kuruştan satacak yerde 7 buçuk kuruştan sattığı için, 25 lira para cezası ödemeğe mahkûm olmuştur.

***

270 kuruşa satılması icab eden muşambayı 320 kuruştan sattıkları ileri sürülen Galatada Mefruşat mağazası sahibi Yorgi ile müstahdemleri Ulis ve İstavrinin muhakemeleri de, maznunların muşambayı aldıkları tüccar Markopulosun şahid olarak çağırılmasına kalmıştır.

IKTISAD

Lüks kaşer peynirleri

Ticaret Vekâleti, son zamanlarda bazı kaşer peynirlerinin Fiat Murakabe komisyonunca lüks addolunmaları üzerine bu peynirler hakkında Fiat Murakabe bürosuna bir emir göndermiştir. Vekâlet, kaşer peynirlerinin bir de lüks cinsinin meydana çıkarılmasına muvaffak olduğunu dün yazmıştık. Esasen bir parti kaşer peynirinin lüks addolunması üzerine müracaatler çoğaldığından ve yeni bir takım müracaatler de olduğundan Fiat Murakabe komisyonu yarınki içtimaında bu işi tetkik edecektir.

Bir sandal battı

Sebze Hâlinden yük alan ve Kadıköyüne gitmekte olan Unkapanı iskelesi sandalcılarından Hüseynin idaresindeki sandal, Haydarpaşa açıklarına geldiği sıralarda yandan gelen şiddetli bir dalgaya mukavemet edemiyerek batmıştır.

Civardaki bir motör, vak'ayı görerek sandalcıyı muhakkak bir ölümden kurtarmıştır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Milletlerin serbestisi için

Roosevelt'in nutku, kendileri belli etmeseler dahi, Mihver memleketlerinde, trotil dolu bir bomba gibi patlamıştır. Amerika millet ve devletinin şefi, Yeni Dünya insanlarına hâs bir dinamizm ile konuşmuştur. Bu nutku dinlerken, muharib İngilterenin Başvekili Churchill konuşuyor, okurken de muhterem üstad Hüseyin Cahidin ateşin bir makalesini okuyorum, sandım. Çünkü Almanya aleyhinde bu kadar sert konuşabilecek devlet adamı Churchill, Nazi prensiplerine karşı bu kadar ateş püskürecek muharrir de üstadımız olabilirdi; halbuki Roosevelt, her ikisini de geride bırakan bir dil kullanmıştır ve arkasında 130 milyon nüfusile bütün Amerika bulunduğu için, sözleri de 13 milyon süngü gibi müessir olmuştur. Şu sözlere bakınız:

«— *Şuna inanıyoruz ki diktatörlerin toplan borusu, ırklarının üstünlüğü hakkındaki övünmeleri, baştan başa budalalıktır. Diğer insanlara efendilik edecek bir millet, hiç bir zaman mevcud olmamıştır; halen de mevcud değildir; ve hiç bir zaman da mevcud olmıyacaktır. Eni, boyu ve askeri kudreti dolayısile diğer milletleri, ırkları, isimine «kazayağı» denilen resmi geçid adımile ezerek dünyaya tahakküm etmek hakkı olduğunu bildiren her hangi bir millete, dünyanın hiç bir ihtiyacı yoktur.*

«*Şuna inanıyoruz ki her millet, ne kadar küçük olursa olsun, millet olarak yaşamak tabii hakkına maliktir. Bütün tarihimizde, Amerikalılar, bu derece yepmağa değer bir iş karşısında hiç bir zaman kalmamışlardır. Ümid ederim ki istikbalde, çocuklarımız ve çocuklarımızın çocukları bizi takdis edeceklerdir.*»

Güzel, şiddetli, muhteşem ve yalnız bir milletin tarihine değil, bütün medeniyet ve insanlık tarihine geçmeğe lâyık sözler.

Amerika Cumhur Reisi, yalnız manevî kıymeti yüksek güzel sözler söylemekle kalmamış, fakat aynı zamanda, topyekûncu devletlerin topyekûn harbine karşı şu topyekûn vaidde bulunmuştur:

«— *Vermemize imkân olan yeni eski bütün tayyareleri, bütün harb vasıtalarını göndereceğiz. Bu aklı selimin sevkulceyidir.*»

Roosevelt, göndereceğiz derken göndermeğe başlamış bulunuyor. İlk kafile, Atlas Okyanusunun yarısını geçmiş, siz bu satırları okurken, İngiltere sularına yaklaşmış bulunmaktadır.

Amerikanın, dünyada eşi görülmemiş bu yardımı ve Amerika Cumhur Reisinin şimdiye kadar misli işitilmemiş bu nutku karşısında Mihverciler ne yapacaklar? İngilizler işgal edecek diye bitaraflıklarına sımsıkı sarılmış Norveç, Danimarka, Holanda, Belçika gibi memleketleri çiğneyen, İngilizleri karşılamak bahanesile, Balkanları tamamile istilâya uğraşan, her milletten «bitaraflık» değil «bir taraflılık» isteyen Almanya, Amerikanın, bitaraflığı bir tarafa atarak kendisine meydan okuyan maddi ve manevî yardımı karşısında ne yapacak?

Roosevelt'in son nutku, hakiki manasile bir «ilânı harb» dir. Harb ilânını, sadece, nota vermekten ibaret bir formalite telâkki etseniz bile Roosevelt, filen harb ilân ederek bu formaliteyi, ona hiç kıymet ve ehemmiyet vermemek itiyadında bulunan Mihvere bırakıyor.

Amerika Cumhur Reisi, nutkunda, halen bir buçuk milyon kadar Amerikalı yurddaşın silâh altında olduğunu kaydederken elbette bir maksad takib etmiştir. Bu maksad da, icabında, Amerikanın İngiltereye ordusile de yardım edeceğini anlatmaktır. Esasen, Amerika Japonya da dahil olmak üzere, üçlü pakt devletlerile harbe girişse bile, Okyanuslarla Amerika donanmasının müdafaa ettikleri, Amerikan topraklarına bir düşman ordusu ihracı mümkün değildir; gönüllü ve milis usullerine dayanan ve yarım milyonu geçen ordusu,

(Arkası sahife 4 sütun 6 da)

Küçük hikâye

Kahireye gidiyorum!

Geçenlerde bir cumartesi günü yazı yazıyordum. Hızlı hızlı kapı vuruldu:

— Giriniz!

Hitabını beklemeden 28 lik topların mermilerini andıran sür'at ve cesarette bir dostum içeriye daldı. Yanakları al al olmuş, gözleri evlerinden dışarı fırlamıştı. Kolundaki pardesüsünün ona bir çeki taşı ağırlığı verdiği açık açık görülüyordu. Oflaya puflaya bir iskemleye çöktü. Biraz nefes alıp sualime rahatça cevab verebilmesi için:

— Hayrola, bu telâş ve heyecana sebeb ne? demeyi bir kaç dakika tehir etmek istiyordum. O mendilini cebinden çekip yanaklarını, alnını kurulamağa çalışırken:

— Ankara caddesini yayan tırmandım sanacaksın, diye söze başladı, halbuki taksiye binmiştim. Merdivenleri çıkarken bu hale geldim.. Sinirden, helecandan birader...

Ağzımı açmak üzereydim. Vakit bırakmadı. Lâkırdısına devam etti:

— Kahireye gidiyorum dostum.. Daha doğrusu gitmek istiyorum.. Sen himmet ve gayret edersen hemen bu akşam.. Eğer gidemezsem muhakkak kendime kıyarım..

— Acaba oynattı mı?

Diye hayret ve dehşet içinde arkadaşımın yüzüne baktım. Hayır.. Şefik Rahminin normal bakışlı koyu siyah gözlerinde, bu buhranlı zamanında bile tebessüm etmeğe meyyal yüzünde, hafifce göbeklenmiş, tombalakça vücudünde müvazenesini şaşırmış bir ifade yoktu.

— Yahu, dedim. Gürültüyü patırdıyı bırak ta işi sükûnetle izah et! Kahireye niçin böyle acele gitmek istiyorsun? Haydi, Basraya filân olsa anlarım. Çalıştığın müessesenin o yolla bir alış veriş işi olur.. Sonra neden benim himmet ve gayretimden meded umuyorsun?

Bu kadar soğukkanlı davrandığımı görünce heyecanını bana aşılayamadığını farketti. O, benim etrafımı çeviren sükûnet havasile mevcudiyetimi doldurmak mecburiyetinde kaldı. Yerinden fırlayıp pardesüsünü, şapkasını portmantoya astı. İskemleye tekrar oturduğu zaman bacaklarını iki tarafa açtı. Ceketinin kollarını yukarıya doğru itti. Gömleğinin yen düğmelerini çözdü.

— Sana kısaca anlatayım, dedi, çünkü vaktim yok.. Daha doğrusu vaktimiz yok.. Çünkü ekspres yedide kalkıyor.. Malûm ya, senden de bu işte büyük bir yardım bekliyorum.. Efendim, dün akşam bizim Fahir Servetle Park Otele yemeğe gitmiştik. Hay gitmez olaydık. Yanımızdaki masada kalabalık bir yabancı kafilesi... yiyorlar, içiyorlar, eğlenip gülüyorlar, Arabca ile türkçeyi birbirine ekleyip konuşuyorlar. Tam karşıma tesadüf eden iskemlede esmer, uzun boylu, kara gözlü ,harikulâde bir kadın... Hayatımda şimdiye kadar bu derece tatlı, şirin ve cana yakın bir Havva kızı görmedim.. Güldüğü zaman insanın ruhunda baharlar açıyor.. Bakışları kalbe kadar nüfuz ediyor.. Canım ne bileyim, işte... Şâir değilim ki inceden inceye tasvir edeyim.. Senin anlayacağın ömrümde başıma gelmemiş şeye uğradım. Kadına yıldırımla vurulmuş gibi âşık oldum.. Kadehler gidip geldikçe büsbütün sarmaya başlamaz mı? Zavallı Fahir Servetin benden çektikleri.. Tutturdum:

— Hemen şimdi bu kadınla tanışacağım!

Diye.. Rezalet!. O kadar kişinin içinde böyle şey olur mu?

Olmaz, ben de farkındayım ya.. Fahirin frenlerimi sıkacağımı bildiğim için taşıp coşuyordum.. Aman.. Bari kim olduklarını anlayalım.. Eyvah, bir aralık Kahire lâfı geçmez mi? Garsonla tren ne zaman kalkar, nasıl yetişmeli tarzında uzun uzadıya konuşmalar... Hay Allah razı olsun..

— Gel oğlum, al şu iki buçuğu... Bunlar kim... Nereden gelmişler.. Kahireye hangileri gidiyor.. Öğreniver!....

Beş dakika sonra kalabalığın bütün esrarına vâkıf olmuştuk. Burada bir müddet istirahat ettikten sonra memleketlerine dönmek üzere olan Mısırlı zenginlerden imişler.. Fakat aksiliğe bak.. Seyahate çıkacaklar o kadınla yanındaki yaşlı adam değilmiymiş!.. Hay Allah müstahikkını versin. Böyle kedi ciğere bakar gibi birkaç saat baktık... Ondan sonra kalk git!. İmkânı yok.. Çünkü başımın o tarafa her dönüşünde kadın da benimle alâkadar oluyor, yanındakine gülüyormuş gibi yüzünü tatlı tebessümlerle süslüyordu. Derhal ben de onunla bu akşam kalkacak ekspresle Mısıra kadar gitmeğe karar verdim. Yataklıların koridolarında, yahud vagon restoranda nasıl olsa bir yolunu bulur, onunla tanışırım. Maksadım mutlaka uzun ve samimî bir münasebet tesis etmek değil... Fakat onunla mutlaka bir defacık olsun görüşüp konuşmak ihtiyacındayım.

Gece sabaha kadar gözlerimi kırpmadım. Hep bu meseleyi düşündüm. Öğleden evvel emniyet müdiriyetinde pasaport işlerile meşgul oldum. Ne ise çok şükür bütün muameleleri yaptırdım. Şimdi senden ricam, Fransız ve Mısır konsolosluklarına telefon edip bana vize almaktır. Malûm ya, bugün cumartesi.. Öğleden sonra herkes gibi onlar da çalışmazlar.. Fakat belki ahpabın olmaları ihtimali vardır.

Dünyada mevcud bütün akıl ve mantık ordularını seferber edip Şefik Rahminin dimağını muhasaraya kalkışsam gene hak ve hakikate teslim olmıya cağını biliyordum. İyisi mi gözlerinin önünde benden ne istedise hepsini yaptım. Telefonu açtım. Konsoloshanelerle görüştüm. Konsolosları, bulunmaları ihtimali olan her tarafta aradım.. İmkânı yok.. Vizeleri o anda temin etmek kabil değildi. Bunun üzerine arkadaşıma:

— Azizim, dedim, görüyorsun ya, bütün gayretime rağmen arzunu yerine getiremedim. Binaenaleyh senin için yapılacak yegâne şey, ancak hududumuza kadar gitmektir.. Belki talih ve tesadüf o zaman ve mesafe içerisinde de sana yardım eder!

Pardesüsünü, şapkasını aldı. İş istemeğe gelip te «mümkün yok!» cevabından başka bir şeye nail olamamış bir zavallı gibi boynunu büktü:

— Evet başka çare yok, dedi, öyle yapmalı.. Allaha ısmarladık, seni boş yere rahatsız ettim!

***

İki gün sonra dostum Tokatlıyanda gözüme ilişti. Köşedeki masalardan birinin arkasına saklanır gibi büzülmüş viski içiyordu. Şefik Rahminin hemen hemen unutma derecelerine geldiğim macerasına aid merak ve tecessüs içimde yeniden kabardı. O tarafa doğru koşarcasına yürüdüm. Arkadaşım benimle karşılaştığından pek memnun olmadığını gösterir bir isteksizlikle ayağa kalktı:

— Buyurun! diye zoraki bir iltifatta bulundu.

Sabırsızlık ve telâş içinde:

— Teşekkür ederim, dedim, oturmıyacağım, fakat senin şu Kahire seyahati nasıl geçti? Sevgilinle tanışabildin mi?

Yüzünü buruşturarak:

— Bırak Allahaşkına, diye cevab verdi. Yataklı vagonda kabinelerimiz yan yana idi. İnadımı yapmış, muradına nail olmuşlara mahsus bir gururla koltuğa yaslanmış trenin kalkmasını bekliyordum. Nihayet hareket ettik. Yemek salonunda tanışabilmek için zihnimde bin bir plân tertib ediyordum. Pendiği geçtiğimiz zaman Yataklı vagon kondüktörünü çağırdım. Ona bir iki buçukluk toka ettim. Vagon restoran metrdoteli için de ayrıca bir iki buçukluk verdim:

— Kuzum, dedim, şu yanımızdaki hanımın benim masama yakın bir yere oturtulmasını temin ediver!..

Kondüktör hayretle yüzüme baktı. sonra birden:

— Maatteessüf kabil değil, diye cevab verdi, çünkü o, ihtiyar prensi tesyie gelmişti. Tren kalkarken Haydarpaşada kaldı.

E birader öfkeden çıldıracak, kendimi kaldırıp pencereden dışarıya atacaktım. Eskişehirden döndüm. Sordum, soruşturdum. Hanım, ertesi günkü trenle hareket etmiş.. Şimdi tahkikat yapıyorum. Bakalım, kimin nesi ve Mısırda hangi şehirde oturuyor.. Onu öğrendikten sonra hemen yola çıkacağım. Bu sefer, işi sağlam tutup sevgilimi bir defa daha dünya gözile göreceğime kat'iyyen eminim.

Ahmed Hidayet

SON HABERLER

Siyasî İcmal

İki nutuk daha

Mister Roosevelt ile Her Hitler'den sonra İngiliz Başvekili Mister Churchill de söz söylemek fırsatını buldu ve vaziyeti izah etti.

Mister Churchill bilhassa tarihin en büyük harbinden, beşer tarihinde en mühim dönüm noktası olacak Atlantik harbinden bahsetti ve İngilterenin bu muharebede kat'i bir zafer kazanmak için gittikçe artan bir gayretle tedbir aldığını ve bu tedbirlerin de tesirini gösterdiğini anlattı.

Almanyanın, Atlantik harbini yapmaktan maksadı, İngilterenin bilhassa Amerika ile irtibatını kesmek, Amerikada yapılan tayyare, tank, mühimmat, erzak ve sairenin İngiltereye varmasına mâni olmaktır.

Fakat Almanyanın bu maksadı tahakkuk ettirmesine imkân verilmiyecek; İngiltereye silâh ve mühimmat yetiştirmek için çalışan milyonlarca Amerikalının sâyi boşa gitmiyecektir. İngiltere, bu sâyin mahsulünden istifade ederek bu harbi muvaffakiyetle bitirecek ve sonunda Amerika ile elele vererek yeni ve daha mes'ud bir dünya kurmağa çalışacaktır.

Mister Churchill'in beyanatı bu mahiyette idi ve Mister Churchill bu fırsattan istifade ederek, İngilterenin Atlantik harbini nasıl karşıladığını göstermek için Almanyaya aid üç tahtelbahirin batırılmış olduğunu ilân etti.

Bu hâdisenin manası, gayet sarihtir. Almanya, tahtelbahirlerini İngiliz gemilerine karşı kullanabilir. Fakat bu tahtelbahirler de rastgeldikleri gemiyi kolay kolay batırıp mütemadiyen muvaffakiyetler kazanacak değillerdir. Onlar da yaptıklarının karşılığını göreceklerdir ve teker teker denizin dibini boylayacaklardır.

Mister Churchill'in bu nutkuna mukabele eden yeni Amerika sefiri Mister Winant, tam Mister Roosevelt'in sesini ve sözünü hatırlatan bir tarz ve üslûbla verdiği cevabda diktatörlüklerin mağlûb edilmeleri lâzım geldiğini anlatarak yeni nizamdan bahsederken «Zulüm ve tecebbüre istinad eden bir nizam olamaz» dedikten sonra bugün göze alınan fedakârlıkların, hiç bir hamle karşısında yıkılmıyarak yeni ve mes'ud bir dünya yaratacağını söyleyerek İngiltere ile Amerika arasındaki işbirliğinin hedefini tebarüz ettirmiştir.

***

Bu iki nutuk her şeyden evvel, İngiltere ile Amerikanın elele vererek Atlantik harbini karşılamak üzere hazırlandıklarını ve bu harbi zaferle neticelendirmek için hiç bir tedbiri ihmal etmediklerini gösteriyor. Bu harbin son derece feci olacağına ve İngiltereyi altüst edeceğine dair Alman propagandasının savurduğu tehdidler, İngilterede hiç kimseyi korkutmamaktadır. İngiltere, bu harbi sarsılmıyan bir metanetle karşılayacak ve düşmanın ümidlerini berhava etmek için her şeyi yapacaktır.

Bütün bu fedakârlıkların hedefi, yeni ve daha mes'ud bir dünya kurmaktır. Ve onun için Amerika bütün kaynaklarını seferber ederek İngiltereye yardım etmektedir. Demek ki İngiltere ile Amerikayı elele vererek hareket etmeğe, ve bu uğurda birçok fedakârlıkları göze almağa sevkeden amil, aradaki bu müşterek gayedir. Fakat bu müşterek maksadın tahakkukuna doğru atılacak ilk büyük ve çok mühim adım, Atlantik harbini kazanmaktır. Çünkü ancak bu harbi kazanmak neticesindedir ki Almanya, İngiltereyi sarsamıyacağını anlayacak, harb yeni bir safhaya girecek ve Amerika - İngiltere işbirliği asıl bu safhada kendini gösterecektir. Atlantik harbinin kazanılması, İngiltere ile Amerika arasındaki muvasalayı, hiç bir veçhile ihlâl edilemez bir hale getireceği için, İngiltere de bu yardımdan istifade ederek taarruza geçecek ve bu taarruz harbin neticesini hazırlayacaktır.

Elhasıl bütün delâil, Atlantik harbinin başlamış olduğunu gösteriyor. Bugünkü insanlığın mukadderatını tayin etmek hususunda büyük tesiri haiz olan bu muharebe, bundan böyle belki de günün en mühim hâdisesi olarak takib olunacaktır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Yugoslavyada hububat istihsalâtı hükûmet inhisarında

Belgrad 18 (a.a.) — Stefani: Derhal mer'iyete giren bir emirname ile hububat, buğday ve un istihsalâtı devlet inhisarına tâbi tutulmuştur.

Devlet Demiryollarında yeni seyahat biletleri

Devlet Demiryolları idaresi halka kolaylık olmak üzere muayyen hatlarda 100 kilometrelik mesafe dahilinde seyahat edecek olanlara gidip gelme biletler ihdasına karar vermiştir. Bu gidip gelme biletler ayni banliyö katarlarında olduğu gibi istimal olunacak ve 7 gün için mutebar olacaktır. Bu bileti hâmil olan biletin dönüş parçasının kendisine aid olduğunu ispata mecbur tutulmıyacaktır. Bileti hâmil olan bilet sahibi addolunacaktır.

Bu yeni gidiş ve dönüş biletleri İstanbul - Edirne, Haydarpaşa - Adapazarı ve İzmir - Denizli hattında muteber olacaktır.

TÜRKİYE'NİN
1941 senesinde en eğlenceli yeri
İZMİR
Enternasyonal Fuarı
olacaktır.
20 Ağustos - 20 Eylûl 1941

Ebedî Şefin Mersini ilk teşrifi günü

Bu tarihî yıldönümü dün Mersinde büyük ve heyecanlı bir toplantı ile tes'id edildi

Mersin 18 (a.a.) — Ebedî Şef Atatürkün şehrimize ilk gelişlerinin on sekizinci yıldönümü dün Halkevinde kalabalık bir halk kitlesile memur ve bütün öğretmenlerin iştirakile yapılan bir toplantıda çok heyecanlı bir surette kutlanmıştır.

Merasime İstiklâl marşile başlanmış, Ebedî Şefimizin aziz hatıralarına hürmeten iki dakika ayakta saygı sükûtu yapıldıktan sonra Belediye Reisi tarafından söylenen heyecanlı bir nutukla Büyük Atatürkün hatıraları yad edilmiş ve şiirler okunmuştur.

Törene Millî Şef İsmet İnönüye sarsılmaz bağlılık ve candan muhabbet duyguları izhar edilerek son verilmiştir.

İrlanda mutlaka bitaraf kalacak

De Valera, adanın İngiltereye karşı kullanılmıyacağını taahhüd ediyormuş

Dublin 18 (a.a.) — De Valera, Birleşik Amerikaya hitaben radyoda söylediği bir nutukta ezcümle şöyle demiştir:

«— Bitaraflığımız, Irlanda milletinin kat'î arzu ve idaresini temsil etmektedir. Bugün vaziyet şudur ki, Irlanda hükûmeti ve milletin kahir ekseriyeti harbe sürüklenmemeğe karar vermişlerdir. Bir kaç anonim propağandacı, memleketimizin Büyük Britanyaya karşı taarruz üssü olarak kullanılmasından korktuklarını bildirmişlerdir. Bunun vuku bulmıyacağını taahhüd ettik. Muhariblerden hiç birinin topraklarımızı diğerine karşı taarruz üssü olarak kullanmamasına azimle karar verdik. Böyle bir şeye müsaade ettiğimiz takdirde harbe sürüklenmiş oluruz. Malik olduğumuz istiklâli kazanmak için asırların geçmesi icab etmiştir.»

De Valera Amerikadaki İrlanda dostlarından, buğdayı ve ham maddelerle harb malzemesi elde etmek maksadile Amerikaya hareket etmiş olan Müdafaa Koordinasyon Nazırı Aiken'e yardımda bulunmalarını rica etmiş ve on binlerce ton buğday ithal etmediğimiz takdirde kâfi derecede ekmek ve iaşe maddesi bulamamak gibi büyük bir tehlikeye maruz bulunuyoruz.» demiştir.

Matsuoka iki gün Moskovada kalacak

Şanghay 18 (a.a.) — Mançuko - daki Mançulilden gelen bir Japon telgrafına göre, Japonya Hariciye Nazırı Matsuoka, Moskovada iki gece kalacaktır. Moskovaya önümüzdeki pazar günü muvasalat edecek olan nazırın 27 martta Berline ve 1 nisana doğru da Romaya muvasalatı beklenmektedir.

Romayı ziyaretten sonra Mat - suoka, Berline dönerek dört beş gün daha kalacaktır. Nazır nisan nihayetine doğru Mançukoya dönecektir.

Moskova 18 (a.a.) — Japonyanın Moskova sefiri, Sovyet - Japon iktısadi müzakerelerine devam etmek üzere dün harici ticaret komiseri Mikoyanı ziyaret etmiştir.

Tancada Alman konsolosluğu açıldı

Tanca 18 (a.a.) — Bugün Alman konsolosluğu yeniden açılmıştır. Konsolosluk 1914 senesinden evvel bulunduğu binayı işgal edecektir. Bu bina 1914 senesindenberi Fas Sultanı mümessillerinin resmî ikametgâhı idi.

Nochring, Tancadaki Alman konsolosluğuna tayin edilmiştir.

Sultan mümessillerinin ne olduğu bilinmiyor.

İngilterede vesika usulü

Londra 18 (a.a.) — İaşe Nazırı, peynirin yakında vesikaya tâbi olacağını, fakat ziraat amelesi gibi işçilerle bazı çocuklara daha fazla miktarda peynir verilmesi için lâzım gelen tertibatın alındığını bildirmiştir.

M. Edenin Mısırdaki siyasî faaliyeti

Başvekil Sırrı Paşa icab eden yardımın yapılacağını söylüyor

Kahire 18 (a.a.) — Başvekil Sırrı Paşa dün akşam mecliste Edenle yapılan görüşmeler hakkında beyanatta bulunmuştur:

Başvekil şöyle demiştir:

«— Eden'e Mısırın demokrasilere sadıkane bir surette muzaharet ve samimî şekilde yardım tasavvurunda bulunduğunu hürriyet ve medeniyet davasının nihayet muzaffer olacağına inandığını söyledim.

Karşılıklı menfaatimizi alâkadar eden meseleleri kendisile muhtelif vesilelerle ve bu günkü vaziyete göre müzakere ve münakaşa ettim. Eden bana hükûmetinin askerî meseleler hakkındaki noktai nazarını izah etti.

Bu mahrem görüşmelerin teferrüatını ifşa etmek umumî menfaate uygun değildir. Fakat bu görüşmelerin açık bir surette ve müttefikimizle olan münasebetlerimizin vasfı olan tam dostluk ve anlayış içinde cereyan etmiş olduğunu söylemek isterim. Aralarındaki dostluk muahedesi hükümlerine göre birbirlerine mümkün olan her türlü yardımı yapmak, iki hükûmetin müşterek arzusudur.»

Titulesko öldü

Vichy 18 (a.a.) — Sabık Rumanya Hariciye Nazırı Titulesco dün geceyarısından az evvel Cannes'de ölmüştür. Titulesco 58 yaşında idi.

Titulesco, Rumanya namına 1919 da Trianon muahedesini imza edenlerden biri idi. Rumanya elçisi olarak on sene Londrada bulunan Titulesco, Rumanya, Yugoslavya ve Çekoslovakya arasında Küçük İtilâfın akdedilmesine yardım etmiştir. 1933 ten 1936 ya kadar da 1934 te bir kaç günlük fasıla müstesna Rumanya Hariciye Nazırlığını ifa etmiştir.

Bremen transatlantiği kasden mi yakılmış?

Berlin 18 (a.a.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Bremen ismindeki Alman transatlantiği 24 saattenberi yanmaktadır. Yüzlerce deniz itfaiyesi gece gündüz muazzam yangını söndürmeğe çalışmaktadır. Yangının bir sabotaj hareketinden mütevellid olması muhtemeldir.

D. N. B. nin bildirdiğine göre, pazar günü çıkan yangın neticesinde Bremen transatlantiğinde büyük hasar vukua gelmiştir. Yangın, itfaiye alaylarının devamlı gayretleri neticesinde, dün söndürülmüştür.

Maurice Chevalier Almanlardan şarkı söylemeğe müsaade istemiş

Berlin 18 (a.a.) — D. N. B. Tanınmış Fransız sinema artistlerinden Maurice Chevalier Parise dönmek için Alman işgal makamlarının müsaadesini talep etmiştir. Alman makamlarının Fransız artistine müşkülât çıkarmıyacakları öğrenilmektedir.

Maurice Chevalier, Pariste bir operette başrolü deruhde etmek niyetindedir.

Ziraî seferberlik lâzım

Evvelâ işlenen arazi miktarını artırmalıyız

Yazan: AHMED ARAZ

Ziraî istihsali artırmak için alınması lâzım gelen tedbirleri iki büyük grupa ayırabiliriz:

1. Ekim sahasını genişletmek, ve
2. Dönüm başına elde edilen mahsulü artırmak.

Her iki cihetî de tahakkuk ettirmek için çiftçinin istihsal vasıtalarını tamamlamak lâzımdır ki, buraya alât ve edevat, tohumluk, gübre, iş hayvanı gibi bir çok ihtiyaç maddeleri giriyor. Bundan maada geniş çiftçi kütlesine modern ziraat usullerini öğreterek, görgü ve bilgisini artırmak, satış işlerini organize etmek gibi bir çok âmillerin ikmali de şarttır.

Burada kaydedilen her iki grup tedbirden birincisinin tahakkukile, ayni ekim alanını genişletmekle daha kısa bir zamanda istihsali artırmak kabildir.

Son 15 yılda memleketimizde şimendiferciliğimiz inkişaf ederek her yıl yeni yeni ovalar katedip tâ yurdun hücra köşelerini demir ağlarla ihracat limanlarına bağlamış ve devletin yardımı sayesinde çiftçi iktısadî vaziyetini düzelterek daha fazla arazi işletmeğe başlamıştır; neticede 10 - 15 yıl önce memleket satlhının yüzde 7 - 7 buçuğu işlendiği halde bugün bu nispet yüzde 9,5 - 10 a çıkmıştır.

Fakat bununla bizde işlenebilecek arazinin hepsinden istifade edilmiş değildir. Satlhının yüzde 61,4 ünü işleyen Danimarka, yüzde 60 ını işleyen Macaristan, 45 ini işleyen İtalya, 40,8 ini işleyen Fransayı bir tarafa bırakacak olsak bile, komşularımızdan Bulgaristan yüzde 35,2 sini, Rumanya yüzde 43,6 sını, Yugoslavya ise yüzde 28,5 ini işlemektedirler. Bunlara mukabil biz yalnız yüzde 10 unu işliyoruz.

Bu vaziyet arazimizin işlemeye elverişli olmadığından ileri gelmiyor. Bilâkis, memleketimizde ormanların kapladığı arazi nisbeti yüzde 10, ve dağlık, taşlık olarak işlenmiyecek arazi ise yalnız yüzde 32 olduğundan, geriye kalan arazi işlenebilir. Memleket satlhının yarısına yakın bir kısmını lâyikile istifade edilmiyen mer'a ve çayır işgal ediyor ki, dünyanın her tarafında ziraat kesifleştikçe, mer'alar sökülür, tarla olur ve hayvanlar ahırda beslenir. Bununla bir hektara isabet eden büyük baş hayvan sayısı azalmaz, bilâkis artar.

Diyebiliriz ki, bugün memleketimizde işlenmekte olan 7 - 7,5 milyon hektar araziyi birkaç misline çıkarmak kabildir. Hele doğu Anadoluda ne geniş mümbit ovalar vardır ki, bugün istifade edilmiyor denecek derecede az ekiliyor. Meselâ 600,000 hektar genişliğinde olan Bayburt - Pülür - Sülür ovasından Erzurum demiryollarının yapılması sayesinde geniş istifadeye başlanmıştır. Buna mukabil Aleşkerd - Diyadin ovasının genişliği 500,000, Muş ovasınınki 150,000 hektardır.

Bunlardan maada bir çok ufak ovalar vardır ki, bunların hepsinin genişliği 2 - 3 milyon hektarı buluyor. Bularda ise zer'iyat ancak pek seyrek olan nüfusun ihtiyacını karşılayacak miktarda yapılır. Birkaç sene evvel Aleşkerd - Diyadin ovasında buğdayın tenekesi (14 - 16 kilosu) 22 - 25 kuruşa; arpanın tenekesi ise 8 - 10 kuruşa satılıyordu. Kimsenin bu fiat karşısında kendi ihtiyacından fazla ekmiyeceği tabiidir. Halbuki bu ovanın ortasından Trabzon - İran transit şosesi geçiyor ve kamyonlar işleyor. Fakat buna rağmen, oradan İstanbula kadar bir kilo eşya ancak 4 kuruşa nakledildiğinden, oranın ziraati inkişaf edemiyordu.

Bahsettiğimiz bu ovalar fevkalâde mümbit ve ümid vericidir. Bu hususta bir fikir edinmek için şu vak'ayı arzedelim: Harbi Umumî esnasında Ruslar Erzurumu işgal ettikten sonra aldıkları yerleri ellerinde tutabilmek maksadile buralara Rus kazakları yerleştirmek isteyorlarmış ve bu maksadla buraya bir ziraî heyet gönderiyorlar. Bu heyetin yaptığı araştırmalardan sonra yalnız Aleşkerd - Beyazıd ovasının 2 milyon nüfus besleyebileceği kanaatine geldiğini birkaç yıl önce bir ecnebi mecmuasında okumuştuk. Bu ovanın bol suyu da olduğundan buralarda nadas usulü tamamile terk etmek isteriz: Doğu bölgesinde nüfusun seyrek olmasının ona ziraatinin inkişafına ciddî bir mania teşkil edeceğini düşünmek çok yanlıştır; oraya makine girdikten sonra mevcud nüfusun daha geniş arazi işleyebileceğini Kanada misali göstermektedir; Türkiyenin nüfusu 17 milyon olduğu halde ancak 7 milyon arazi işleyor; halbuki Kanadanın nüfusu 10 milyon iken işlediği arazinin miktarı 30 milyon hektara kadar çıkıyor, yani orada nüfus başına bizden 7,5 misli fazla arazi işleniyor.

Bizde zer'iyat sahasını genişletmek imkânları yalnız demiryollarının ulaşmadığı doğu vilâyetlerimize inhisar etmez; orta Anadolu, Marmara ve Ege havzaları, Trakya ve saire, yani Karadeniz sahillerinden maada aşağı yukarı memleketin her tarafında genişleme imkânları mevcuddur. Bunu ispat için gene rakamlara müracaat etmeğe lüzum yoktur: Kim İtalya, Macaristan, Yugoslavya ve Bulgaristandan ya tren veya otomobille memleketimize bir seyahat yapmışsa, oralarda adeta her karış yerden istifade edildiğine; buna mukabil, bizde işlenen arazinin birkaç misline hâli ve boşolduğuna şahid olmuştur. Buna sebeb kısmen vesaitsizliktir, kısmen de eski dededen kalma bilgi ve âdetlerine sadık kalan çiftçi, bu boş yerleri işlemiyerek koyun ve keçi mer'ası olarak kullanıyor.

Görülüyor ki, zer'iyat sahasını genişletme, dolayısile istihsali artırma imkânları başta doğu ve batı Karadeniz bölgeleri olmak üzere bazı müstesnalardan başka, aşağı yukarı memleketimin her tarafında genişleme imkânları mevcuddur. Bunu ispat için gene rakamlara müracaat etmeğe lüzum yoktur: Kim İtalya, Macaristan, Yugoslavya ve Bulgaristandan ya tren veya otomobille memleketimize bir seyahat yapmışsa, oralarda adeta her karış yerden istifade edildiğine; buna mukabil, bizde işlenen arazinin birkaç misline hâli ve boşolduğuna şahid olmuştur. Buna sebeb kısmen vesaitsizliktir, kısmen de eski dededen kalma bilgi ve âdetlerine sadık kalan çiftçi, bu boş yerleri işlemiyerek koyun ve keçi mer'ası olarak kullanıyor.

Görülüyor ki, zer'iyat sahasını genişletme, dolayısile istihsali artırma imkânları başta doğu ve batı Karadeniz bölgeleri olmak üzere bazı müstesnalardan başka, aşağı yukarı memleketimin her tarafında mümkündür. Fakat memleketin her tarafında aynı reçete tatbik edilemiyeceği de tabiidir. Meselâ yetiştiği mahalden demiryolu istasyonuna kadar nakliye ücreti çok pahalı olan yerlerde hububat ziraatinin genişletilmesini teşvik etmek manasızdır. Bu gibi yerlerde iklim şartları gözönünde tutularak pahalı nakliye ücretini kapatabilecek yüksek fiatlı mahsul nev'i yetiştirilmesi teşvik edilmelidir, meselâ bazı yerlerde lif ve tohum için keten, lif için kendir, pamuk, pirinç, yerfıstığı ve saire gibi.. Çünkü bu günkü fiatla kilo başına demiryoluna kadar nakliyesi 10 kuruş bile tutsa, bu mahsuller bu nakliye masrafını kaldırabilir; veya bu gibi uzak yerlerde hayvan yetiştirilmesine ehemmiyet verilir.

Tabiî şartlar hayvancılığa çok müsaid olan yerlerde devlet hayvan yetiştirme çiftlikleri tesisinde Ziraat Vekâletinin önayak olması ve hususî çiftçilere de rehberlik etmesi lüzumundan aşağıda bahsedeceğiz.

İktısadî amillerin, bilhassa nakliye ücretini nazarı dikkate alarak, nerelerde ne gibi ziraî işletme şekli kurmak icab ettiğini ziraatçi ve iktısatçıların yabancısı olmıyan Heinrich von Tühnen'in maruf «Daireler»inden anlamak kabildir.

Yukarıki izahattan memleketimizde zer'iyat sahasını, dolayısile istihsali ehemmiyetli bir şekilde artırmanın imkân dahilinde olduğu anlaşılmaktadır.

Fakat mevzuun mühim noktası, bu işin nasıl yapılmasıdır. Mesele basit olmamakla beraber, hiç yapılmaz da değildir. Kanada, Arjantin, Avustralya 1914 - 18 harbinde ekim sahalarını 2, hatta 2 buçuk misline çıkarmağa muvaffak olmuşlardır. Nihayet memleketimizde de yukarıda ana hatlarını kaydettiğimiz sebeblerden ekim alanı son 15 yılda yüzde 25 nisbetinde artmıştır.

İstihsal vasıtaları temin edilmeden ekim sahası da esaslı bir şekilde genişleyemez. Eğer son 10 - 15 senede yurdumuzda ekim sahası yüzde 25 nisbetinde genişlemişse, hiç şüphe yok ki, çiftçi kendi derme çatma iptidaî istihsal vasıtalarını tamamlamağa imkân bulmuş ve bu sayede fazla arazi işleyebilmiştir. Çiftçiye bu imkânı temin eden âmillerin en başında şüphe yok ki, devlet ve Ziraat Vekâletinin aldığı tedbirlerin arasında buğday fiatını korumak için kabul ettiği 2056 numaralı kanun geliyor ki, buna göre hükûmet demiryolu istasyonlara ve limanlara buğdaylarını getiren çiftçilerden malını muayyen fiattan satın almakla çiftçiye emniyet telkin ve bu sayede istihsalin artmasını teşvik etmiştir.

Hükûmetin hububat fiatlarını yeniden yükseltme kararının istihsalin artmasında yeni bir amil olacağına şüphe yoktur. Ancak eğer biz istihsalin süratle artmasını arzu ediyor ve harb bittikten sonra da çiftçilerimizin denizaşırı rekabetine göğüs germesini arzu ediyorsak, çiftçilerin elindeki derme çatma istihsal vasıtalarının modernleşmesi için esaslı tedbirler almalıyız. Yalnız çiftçinin kanaatkârlığına güvenmek olmaz; ona rekabet edebilmek için silâh, yani modern ve ucuza istihsal eden ve vakitten tasarruf yapan modern istihsal vasıtalarını da temin etmelidir.

Ziraî kombinaların tesisi istihsalimizin artmasında ve çiftçimize yardım işlerinde mühim bir amildir. Haziranda yeni gelecek makinelerle kombinalar yılda çiftçiye 120,000 hektar kadar arazi sürebilecek bir vaziyete gelecektir. Fakat bu kâfi değildir; görülüyor ki, biz memleketimizde millî serveti birkaç sene zarfında birkaç misline çıkarmak imkânına malikiz. Nasıl hiç yoktan birkaç sene zarfında bazı cihetlerden ihtiyacımızın mühim bir kısmını telâfi eden bir sanayi kurmuş ve bunun için ecnebi sermaye yardımı olmadan yüz milyonlarla lira sarfedilmişse hükûmetimizin daha az mühim olmıyan ziraî kalkınma için de para ayıracağına şüphe etmiyoruz.

Bulgaristan 1938 den 940 sonuna kadar memlekette kullanılan modern pulukların adedini 26,000 den 75,000 e ve mibzerin (tohum ekme makinesi) sayısını 8,500 den 26,000 e çıkarmıştır. Yapılan bir hesaba göre bu sahada 1 milyar 200 milyon levalık iş tasarruf edilecektir. Rumanyada ziraî istihsal vasıtalarını modernleştirmek için 3 milyar leye ihtiyaç olduğunu tespit eden hükûmet bu parayı 5 senede harcamağa karar vermiştir.

Ahmed ARAZ

Münakale Vekilinin tetkikleri

Münakale Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün öğleden sonra Denizyolları işletmesini ziyaret etmiş ve saaat 17 ye kadar kalarak muhtelif işler üzerinde meşgul olmuştur. Burada Vekilin nezdinde bir toplantı yapılmıştır.

Cevdet Kerim İncedayı, Denizyollarından sonra Liman riyasetini ziyaret temiştir.

Vekil, bugün bilhassa şilep nakliyatının tek elden idaresi üzerinde meşgul olacaktır. Şileplerin tek elden idaresi işine 23 marttan itibaren başlanacaktır. Bu işi tedvir edecek komisyona Vekâletlerin murahhasları gelmeğe başlamıştır. Ticaret Vekâleti komisyona eski İstanbul Ticaret müdürü Muhsini tayin etmiş ve Muhsin şehrimize gelmiştir.

Münakalât Vekâleti umumî deniz nakliyatı müdürü Ayet Altuğ da şehrimize gelmiş ve bu işle meşgul olmağa başlamıştır.

Bugün yurd toprağının ancak yüzde 10 unu sürebiliyoruz

Bu miktarı sür'atle ve hiç olmazsa bir misline iblâğ etmeliyiz

Hadiseler Arasında FELEK

Kulüb

İngilterenin cemiyet hayatında büyük roller oynamış bir müessese vardır: Kulüb.

İnsanlar, sermayeler, fikirler, sevgiler ve teşebbüsler birbirlerini bu kulübde bulurlar. Ve birbirlerini bu kulüblerde takviye ederler.

Fakat kulüb Büyük Britanya adasından dışarı çıkarken faydalarının bir çoklarını yurdunda bırakır ve yabancı memlekete ekseri yavan olarak geçer.

Bunun içindir ki Avrupanın bir çok yerlerindeki kulüblerin yüzde doksan beşi kumarhane, lonca veya politika laboratuarıdır.

Bizde hakiki kulüb yoktur. İstanbul Kulübü, Serkl Doryan gibi isimlerle kurulmuş olan yerler ecnebi camiasının vaktile Türklerle temas edememek yüzünden aralarında hissettikleri bir nevi birleşme ihtiyacından doğmuş şeylerdir ki; normal kulüblere az çok benzemesine rağmen memleket içinde hâlâ yabancılığını bir türlü gideremiyen İsolé - mücerred vaziyette seyrek misafirha - nelerdir.

Buna mukabil bizde, diğer diri bir müessese vardır ki; Türkiyede hususî teşebbüslerle kurulmuş olanlar içinde hayatiyetini en çok muhafazaya muvaffak olmuş spor kulübleridir:

İçlerinde otuz seneden fazla zamandır yaşamış olanları bulunan bu kulübler, kendilerine atfedilen bir çok kusurlara rağmen Şirketi Hayriye, Terkos idaresi falan gibi nadir bir iki ticarî müessese müstesna, bütün diğer her nevi müesseselerimizden daha diri, daha sağlam ve daha ziyade hayatiyeti haizdirler. Çünkü bir ihtiyaca cevab verirler.

İsimlerini buraya dizmeğe lüzum görmediğim beş, on spor kulübümüz vardır ki; bütün vartalara; siyasî, idarî, iktısadî bütün namüsaid şartlara karşı mevcudiyetlerini muhafaza etmişler ve bugün hükûmetin genclere spor yaptırmak için kurmayı üzerine almak suretile azim kıymetini takdir ettiği müesseseleri onlar yıllar evvel vücude getirmişlerdir.

Bunların kusuru yok mudur?.

Canım efendim! Hangimizin kusuru yok ki; kulüblerinkini arayıp dururuz? Elbette vardır. Bir çok diğer müesselerimizin kendilerine hâs zâfları ol - duğu gibi bunların da kusurları vardır. Çünkü hamur ayni hamurdur. Öte - kilerin yapı taşı ne ise spor kulüblerinki de odur. Şu farkla ki; spor kulüblerinde; bizim gûya bir ayıb, bir leke, bir günah imiş gibi (kulübcülük) dediğimiz feu sacré mukaddes ateş vardır. Bu, yirmi beş asır evvel tutuşmuş olan Olimpiad ateşinin modern cemiyetteki parlayışıdır.

Ama kulüblerimizde fena idarelere tesadüf ediliyormuş, ama kulüblerimiz, gencleri lâyıkı veçhile yetiştirmiyor - muş, ama kulüblerde şu oluyor, bu oluyormuş.

Yıkalım mı?

Dişimiz ağrıyor, eskiden söküp atardık; şimdi tedavi ettiriyoruz.

Birisi Nasreddin Hocaya sormuş:

— Hocam fena halde gözüm ağrıyor ne yapayım?

Hoca fütursuz cevab vermiş:

— Vallahi, geçende benim dişim ağrıldı, çıkarttım..

Öyle mi yapalım?

Bugün böyle bir içtimaî müessese tesisi için kanunlar yapar, bütçeler denkleştirir, kadrolarile, heyetleri ve müteahassısları ile aylıklı bir hükûmet departmanı kurarken kendi kendine, hem de ne sağlam temeller üzerinde kurulmuş kulübleri şu veya bu kusurlarından dolayı yıkamayız. Hüner, her cemiyet müessesesi gibi ondan istifade etmek - tedir.

Çöpü, paçavrayı, domuz kılını, ne bileyim davul tozunu ve minare gölgesini servet sayan devirdeyiz. Gerçi kimsenin kulüb yıktığı, kulüb yaktığı yoktur. Fakat şurada burada kulübcülere karşı yankesiciye bakar gibi ters bir nazar ve kulüb idarelerine karşı da ele geçirilmek istenen marazî hırs vardır. Bunlardan ürküyorum.

Ben bu son hırsı da mazur görürdüm, eğer her iş başına geçmek isteyen işgüzar ve işten anlıyan olabilse ve garazsız ıvazsız çalışsa idi.

Lâkin maalesef kulübcü ve kulüb idarecisi denilen mahlûk pek nadirdir. Onun içindir ki; bir çok kulüblerde senelerdenberi hep ayni adamları, hep ayni meraklıları görürüz.

Çünkü işini, gücünü bırakıp, müşkül ve gayrimüsaid şartlar içinde bir spor müessesesini yaşatmağa ve maatteessüf memleketin bütün mehafilinde hâlâ garib bir mukavemetle karşılaşan spor işini yürütmeğe ömrünü hasredecek adam azdır.

Ve gördüğü takdirsizlikten dolayı bu nesil gitgide azalmaktadır da. Onun için kalanları pamuklara sarıp saklamalıyız. Çünkü bu iş o kadar basit, sanıldığı kadar sade değildir. Ehlinin elinde en yüksek derecelere çıkmışken bir iki adamın çekilmesile hemen yuvarlanan kulübler bize bir kulüb idaresinin zannedildiği kadar kolay bir şey olmadığını gösterir.

Bu hal bizde hâlâ müesseselerimizin şahsî olmaktan kurtulamadığını göste - rir. Ama hakikat budur. Ne yapalım?. Ben bu satırları, daha bir buçuk iki sene evvel en parlak devirlerini yaşamışken bugün artık bir mahkeme mevzuu teşkil eden Moda Deniz kulübünün gazetelere intikal eden halinden müteessir olarak yazdım. Kimin haklı, kimin haksız olduğunu tetkike girişmeden dahi en güzel maksadlarla teessüs etmiş bir kulübün bu hale düşmesi cidden keder edilecek bir şeydir.

Bu yazıyı bağlamak için şunu demek isterim:

Yakın, uzak hâdiseler gösteriyor ki kulüb idareciliği bizde hacmi gitgide azalan bir hünerdir.

Onun için idamesini şüphesiz hepimizin dilediğimiz kulüblerimizde bunların vücudünden istifade yollarını düşün - mek şayanı tavsiye bir mütalea olarak hatıra gelmektedir.

B. FELEK

« CUMHURİYET » İN EDEBİ ROMANI : 86

Kızıl Vazo

Yazan: Peride Celâl

Sanki onunla beraber bütün o eski düşmanlıkları, bir mikrob gibi ruhları kemiren korkunc telâkkileri, intikam ve kan davalarını da temizlemişim, bu korkunc hissi de öldürmüşüm gibi garib bir memnuniyet, duydum. Asabi bir tavırla:

— İşte o mel'un mücevher, dedim. Bütün bunları daha evvel bilmiş olsaydım, daha evvel getirirdim. O bana pahalıya mal oldu. Babam, ninem hep bu intikam, kan davası uğrunda öldüler, ben senelerce bu yüzden gölgebe bir hayat yaşadım. Gene bu yüzden...

Devam edecek, «seni kaybettim, saadetim mahvoldu» diyecektim. Fakat gururum buna mâni oldu. Beyhude, diye, düşündüm. Artık biz iki yabancı, hattâ belki iki düşmanız ve sadece:

— Yetişir, diye, mırıldandım, yetişir. bu kâbustan uyanmak istiyorum. Yorgunum, âsabım harab. Bütün bu geçenler beni manen öldürdü.

Birdenbire sustum. O hâlâ karşımda öyle dimdik duruyor, yüzüme bakıyordu. yüzü çok sararmıştı.

Geçen şeylerin ondan da çok şeyleri alıp götürmüş, derin, kaybolmıyacak izler bırakmış olduğunu görüyordum. On yaş fazla görünüyordu. Dudakları taşlaşmış zavallı yüzünde keskin bir bıçakla oyulmuş iki ıstırab çizgisi gibiydiler. Gözlerinin etrafında çizgiler belirmişti. Sabit bulanık bakışında ürkütücü bir mana vardı.

Çantamı göğsüme bastırarak bir iki adım geriledim. Ona son defa baktım. Bir daha hiç bir zaman yüzünü göremiyeceğimi biliyordum. Her şeye rağmen gene eskisi gibi sevmekte olduğumu ve bu ayrılışın öldürücü acısını hissediyordum. Sonra birdenbire arkamı dönerek kapıya doğru yürüdüm.

Ona son defa bir şeyler söylemek istiyardım. Fakat boğazım kurumuştu. Muktedir olamadım.

Odadan çıktım. Balkona açılan kapıya koştum. Dışarda sağanak halinde yağmur başlamıştı. Arkamda bir gürültü oldu. Balkona çıktığım anda yaklaşan ayak sesleri duydum. Döndüm, oydu. Yüzü beni korkuttu. Gözleri hep öyle bulanık karanlık:

— Gidiyor musun? dedi..

İşte o zaman her şeyi anladım. Geçen şeyler, bütün o cinayetlere, babasını öldürdüğümü bilmesine rağmen o da beni sevmekte devam ediyordu. Bu benim ümid etmediğim bir şeydi. Kalbim deli gibi çarpmağa başladı.

Yağmur yüzüme çarpıyordu. İri damlalar omuzlarımdan süzülüyordu.

Ayrılığın verdiği büyük acıya rağmen bunu öğrenmekten, onun beni hâlâ sevmekte olduğunu anlamaktan mes'uddum. Onun benden nefret ettiğini, aramızdaki o güzel şeyin gene nefrete inkılâb ettiğini bilerek ayrılmak muhakkak ki çok daha korkunc olacaktı.

Heyecandan dudaklarım titreyerek:

— Gidiyorum, dedim. Gitmeğe mecburum.

— Evet gitmelisin, diye tekrar etti.

Yüzü ıstırabla büzülmüş, korkunc bir hal almıştı. Birdenbire sanki bir kuvvet beni ona doğru itti. Koştum. Kendimi kollarının arasına attım. Bir anda o kuvvetli kollar beni sımsıkı sardılar. Yüzümde alev gibi nefesini ve dudaklarını hissettim. Sonra beni bir tüy gibi kaldırdı ve içeri götürdü. Rüyada gibiydim ve uyanmamak, hiç uyanmamak, hakikatı düşünmek istiyordum. Şimdi bütün o geçenleri bir hayal gibi hatırlıyorum.

Gene o kırmızı oda, o kırmızı kilimler ve her yer gölgeler içinde.. Masanın üzerinde parlamakta olan mücevherleri görüyorum. Kalbim garib bir sızıle burkuluyor. Geçen vak'alar tekrar gözlerimde canlanır gibi oluyor. Biraz evvel karşılıklı konuştuğumuz şeyleri hatırlıyorum. Fakat o şimdi karşımda Gözlerini görüyorum. Artık bu gözler biraz evvelki bulanık, karanlık gözler değil. Garib bir parıltı içinde yanıyorlar. Kolları omuzlarımda, başımda dolaşıyor.. Yavaşça pardesümü, şapkamı çıkarıyor. Ucları yağmurdan ıslanmış saçlarımı avuclarında kuruluyor. Tekrar onun kolları arasındayım..